Menggalakkan Kestabilan Monetari

Jawatankuasa Dasar Monetari (Monetary Policy Committee, MPC) BNM menetapkan dasar monetari untuk mengekalkan kestabilan harga dan pada masa yang sama memberikan perhatian yang sewajarnya kepada perkembangan ekonomi di Malaysia. Bagi mencapai matlamat ini, MPC memutuskan Kadar Dasar Semalaman (Overnight Policy Rate, OPR) berdasarkan penilaiannya terhadap prospek inflasi dalam negeri dan pertumbuhan ekonomi.

Dasar Monetari pada Tahun 2023

Pada tahun 2023, ekonomi global terus menghadapi pelbagai cabaran. Kadar faedah yang tinggi, inflasi yang tinggi, perdagangan global yang semakin perlahan dan ketegangan geopolitik mewujudkan tahap ketidakpastian yang tinggi dan menjejaskan pertumbuhan global pada tahun itu. Walaupun pada mulanya terdapat tanda-tanda positif pada awal tahun berikutan pembukaan semula ekonomi China selepas COVID-19, namun sikap optimis dan momentum pemulihan China tidak kekal lama. Selain itu, kitaran penurunan teknologi global, peralihan dalam perbelanjaan pengguna daripada barangan kepada perkhidmatan serta sekatan perdagangan yang berterusan telah menjejaskan aktiviti perdagangan global.

Meskipun inflasi menurun daripada paras tertingginya pada tahun 2022 bagi kebanyakan negara, namun inflasi masih kekal pada paras yang tinggi. Keadaan ini mendorong banyak bank pusat untuk mengekalkan pendirian dasar monetari yang ketat, dan ada dalam kalangan bank pusat yang terus menaikkan kadar dasar mereka. Keadaan kewangan global menjadi semakin ketat sepanjang tahun 2023. Jangkaan kadar faedah tinggi yang berpanjangan di Amerika Syarikat (AS) juga menyebabkan dolar AS terus kukuh pada tahun 2023. Dolar AS yang kukuh disokong pula oleh aliran mata wang selamat berikutan kebimbangan mengenai tekanan sektor perbankan dalam ekonomi maju dan ketegangan geopolitik yang semakin meruncing. Kekukuhan dolar AS yang berterusan memberikan kesan kepada mata wang pasaran utama dan ekonomi sedang pesat membangun lain, termasuk ringgit.

Meskipun keadaan global mencabar, ekonomi Malaysia terus berkembang sebanyak 3.7% pada tahun 2023 (2022: 8.7%). Pertumbuhan yang lebih sederhana juga mencerminkan keadaan yang kembali normal berikutan pemulihan ekonomi pada tahun 2022 yang disokong oleh pembukaan semula ekonomi dan langkah-langkah dasar yang agak besar.[1] Pada tahun 2023, ekonomi Malaysia disokong oleh permintaan dalam negeri yang berdaya tahan dan pemulihan selanjutnya dalam aktiviti pelancongan. Keadaan pasaran pekerja pada tahun itu bertambah baik dengan kadar pengangguran menurun kepada tahap sebelum pandemik. Guna tenaga terus meningkat berikutan pengembangan ekonomi yang berterusan. Keadaan yang bertambah baik ini, seiring dengan langkah-langkah dasar seperti bantuan wang tunai bersasar telah mendorong perbelanjaan isi rumah di Malaysia. Peningkatan ketibaan pelancong turut merangsang sektor pelancongan di Malaysia dan menyokong perniagaan tempatan. Kemajuan berterusan dalam projek pelaburan besar sepanjang tahun menyumbang selanjutnya kepada pertumbuhan dalam negeri.

Seperti negara lain di rantau ini, permintaan global yang lebih perlahan menjejaskan aktiviti eksport Malaysia. Walau bagaimanapun, produk dan destinasi eksport Malaysia yang pelbagai membantu mengurangi sebahagian daripada kesan kejutan luaran. Walaupun pasaran kewangan dan pertukaran asing global tidak menentu, sistem kewangan Malaysia yang kukuh menjadi penampan terhadap kejutan luaran. Perkara ini membantu memastikan keadaan kewangan domestik kekal kondusif untuk pengantaraan kewangan dan pertumbuhan kredit yang berterusan, lantas menyokong ekonomi.

[1] Langkah-langkah dasar ini termasuk bantuan wang tunai, langkah-langkah berkaitan dengan Kumpulan Wang Simpanan Pekerja (KWSP) dan pelaksanaan gaji minimum yang lebih tinggi, yang menyokong perbelanjaan isi rumah pada tahun 2022.

Setelah mencapai paras tertingginya pada separuh kedua tahun 2022, inflasi keseluruhan menunjukkan trend menurun dan berpurata pada 2.5% pada tahun 2023 (2022: 3.3%). Walaupun dolar AS yang terus kukuh berbanding ringgit menyebabkan kos bahan import yang lebih tinggi untuk pengeluaran dalam negeri, tekanan kos keseluruhan berkurang pada tahun 2023. Keadaan ini disebabkan terutamanya oleh harga komoditi global yang lebih rendah dan keadaan rantaian bekalan global yang bertambah baik. Kawalan harga dalam negeri dan subsidi bahan api dan barangan makanan utama (contohnya, telur segar) yang sedia ada juga membantu membendung sebahagian daripada tekanan kenaikan harga. Selain itu, permintaan dalam negeri menjadi lebih stabil pada tahun 2023 berikutan permintaan yang meningkat sejak pembukaan semula ekonomi pada tahun 2022.

Sementara itu, inflasi asas seperti yang diukur oleh inflasi teras,[2] juga menunjukkan trend menurun pada separuh kedua tahun 2023 dan berpurata pada 3% pada tahun itu (2022: 3%). Kadar penurunan inflasi teras pada tahun 2023 adalah lebih beransur-ansur, sebahagiannya mencerminkan tekanan permintaan yang berlarutan, terutamanya pada separuh pertama tahun 2023.

Selepas empat kenaikan OPR berturut-turut pada tahun 2022, MPC[3] membuat keputusan untuk mengekalkan OPR pada 2.75% pada mesyuarat bulan Januari dan bulan Mac 2023. Keputusan ini membolehkan MPC mengkaji semula kesan kumulatif kenaikan OPR pada tahun 2022 terhadap ekonomi Malaysia. Hal ini kerana perubahan dasar monetari mengambil masa untuk mempengaruhi aktiviti ekonomi sepenuhnya. Penilaian menunjukkan tiada tanda-tanda berlaku pengetatan yang berlebihan dalam ekonomi. Sebaliknya, ekonomi dalam negeri terus berkembang, dengan pengangguran yang menurun dan peningkatan perbelanjaan isi rumah yang berterusan. Dengan mengambil kira semua perkembangan ini dan prospek pertumbuhan dalam negeri yang berdaya tahan pada tahun 2023, MPC memutuskan untuk mengembalikan lagi OPR ke paras wajar, dengan meningkatkan OPR sebanyak 25 mata asas pada mesyuarat bulan Mei. Oleh itu, OPR telah kembali ke paras sebelum pandemik iaitu 3.00%. Melalui tindakan itu, MPC telah mengakhiri sepenuhnya rangsangan dasar monetari yang diberikan semasa krisis COVID-19 untuk menyokong pemulihan ekonomi.

Adalah penting bagi MPC untuk memastikan dasar monetari selaras dengan keadaan ekonomi di Malaysia. Walaupun inflasi dalam negeri telah menurun pada tahun 2023, masih terdapat kebimbangan mengenai potensi tekanan kenaikan harga, terutamanya daripada permintaan dalam negeri yang berdaya tahan. Sehubungan dengan itu, kenaikan OPR juga bertujuan sebagai langkah awalan untuk melindungi daripada risiko inflasi menjadi lebih tinggi. Inflasi yang tinggi, jika tidak dibendung, akan menjejaskan kebajikan semua rakyat Malaysia, terutamanya golongan yang berpendapatan rendah.[4] Sebaliknya, membiarkan OPR yang terlalu rendah dalam keadaan ekonomi yang semakin kukuh boleh menyebabkan perbelanjaan dan pinjaman yang berlebihan oleh isi rumah dan perniagaan. Hal ini bukan sahaja akan meningkatkan inflasi, tetapi juga boleh menimbulkan risiko kewangan bagi isi rumah dan perniagaan pada masa hadapan.

Gambar Rajah 1: Angka-angka Utama Dalam Negeri bagi Tahun 2023 secara Sepintas Lalu

Keluaran Dalam Negeri Kasar (KDNK) Benar berkembang sebanyak

3.7%

(2022: 8.7%)

Inflasi keseluruhan berpurata pada

2.5%

(2022: 3.3%)

Kadar Dasar Semalaman (OPR) dinaikkan kepada

3.00%

kembali ke paras sebelum pandemik

Sumber: Bank Negara Malaysia dan Jabatan Perangkaan Malaysia

[2] Inflasi teras dikira dengan mengecualikan barangan yang harganya tidak menentu (contohnya, daging segar, sayur-sayuran dan telur) dan barangan yang harganya ditadbir (contohnya, elektrik, tol jalan raya dan gula).

[3] MPC bermesyuarat enam kali setahun untuk membuat keputusan mengenai dasar monetari. Maklumat lanjut mengenai dasar monetari Malaysia dan MPC boleh didapati dalam bahagian 'Tadbir Urus' laporan ini dan dalam bahagian 'Kestabilan Monetari' melalui laman sesawang BNM (https://www.bnm.gov.my/monetary-stability).

[4] Inflasi yang tinggi menghakis kuasa membeli dan simpanan orang ramai, terutamanya golongan berpendapatan rendah. Inflasi yang tinggi juga menjejaskan perniagaan kerana mereka menghadapi kos yang meningkat untuk menghasilkan barangan dan menyediakan perkhidmatan, atau jualan yang lebih rendah disebabkan oleh permintaan yang berkurang. Keadaan ini akan menyebabkan kegiatan ekonomi dan pertumbuhan menjadi lebih perlahan.

Susulan pelarasan OPR secara kumulatif sejak bulan Mei 2022,[5] kadar pinjaman meningkat secara amnya selaras dengan kenaikan OPR. Bagi peminjam, kesan OPR yang lebih tinggi terhadap bayaran balik pinjaman bergantung pada jenis pinjaman. Pinjaman kadar tetap yang sedia ada, seperti kebanyakan pinjaman kereta, kekal tidak berubah. Sementara itu, peminjam dengan pinjaman kadar terapung, terutamanya pinjaman perumahan, menghadapi peningkatan ansuran bulanan. Walau bagaimanapun, bantuan bersasar seperti penstrukturan semula pinjaman dan khidmat nasihat terus tersedia untuk peminjam yang masih mengalami kesukaran kewangan. Bagi pinjaman baharu, kenaikan kadar faedah juga secara amnya selaras dengan pelarasan OPR. Pulangan kepada pendeposit, terutamanya deposit tetap, juga menunjukkan trend yang lebih tinggi.

Sepanjang tahun 2023, operasi monetari BNM terus tertumpu pada usaha memastikan mudah tunai mencukupi dalam sistem perbankan.[6] Hal ini membolehkan pasaran kewangan domestik dan pengantaraan kewangan berfungsi dengan teratur dalam ekonomi.

Kadar Pertukaran Ringgit

Pada tahun 2023, ringgit terus menghadapi tekanan penurunan nilai berbanding dengan dolar AS dan rakan perdagangan utama yang lain. Keadaan ini disebabkan terutamanya oleh perkembangan global. Pelabur lebih menggemari aset dalam denominasi dolar AS berikutan jangkaan kadar faedah tinggi yang berlanjutan di AS, iaitu lebih tinggi berbanding dengan kadar faedah semasa di Malaysia. Konflik geopolitik yang berterusan menyebabkan peserta pasaran kewangan memilih untuk memegang dolar AS sebagai aset selamat. Ketidakpastian mengenai prospek pertumbuhan ekonomi China turut menjejaskan sentimen pelabur di rantau ini.

Pergerakan kadar pertukaran ringgit tidak mencerminkan asas-asas ekonomi Malaysia yang kukuh pada tahun 2023 meskipun persekitaran global mencabar. Walau bagaimanapun, faktor luaran ini bersifat jangka pendek. Apabila keadaan kewangan global bertambah baik dan ketidaktentuan reda pada masa hadapan, tekanan terhadap ringgit akan berkurang.

Operasi pertukaran asing BNM juga menyediakan sokongan yang diperlukan untuk meredakan volatiliti yang berlebihan dalam pergerakan kadar pertukaran ringgit.[7] BNM berbuat demikian dengan membeli dan menjual ringgit dalam pasaran pertukaran ringgit apabila perlu. Langkah ini memastikan mudah tunai dua hala adalah mencukupi dalam pasaran kadar pertukaran ringgit. BNM juga terus memperdalam pasaran pertukaran asing melalui usaha yang berterusan oleh Jawatankuasa Pasaran Kewangan BNM dan bank-bank yang beroperasi di Malaysia, sekali gus membolehkan perniagaan memenuhi keperluan pembiayaan mereka dengan lebih berkesan. BNM juga terus menggalakkan akses kepada instrumen lindung nilai untuk perniagaan menguruskan risiko pertukaran asing mereka dengan lebih baik.[8]

Pada tahun 2023, BNM terus mengadakan perbincangan dan interaksi dengan pelabur dan syarikat besar, termasuk pengeksport, berhubung dengan aktiviti pertukaran asing mereka. BNM turut memantau rapi pertukaran hasil eksport kepada ringgit oleh pengeksport tempatan besar. Baru-baru ini, Kerajaan dan BNM juga telah mengambil langkah-langkah yang terselaras untuk menggalakkan Syarikat Berkaitan Kerajaan (Government-Linked Companies, GLC) dan Syarikat Pelaburan Berkaitan Kerajaan (Government-Linked Investment Companies, GLIC) untuk membawa balik dan menukarkan pendapatan pelaburan asing yang diperoleh kepada ringgit dengan lebih konsisten. Langkah-langkah ini secara kolektif akan menyumbang kepada aliran masuk yang lebih besar dan berterusan lantas memberikan sokongan untuk nilai ringgit yang lebih kukuh. Sementara itu, pembaharuan struktur yang sedang dilaksanakan seharusnya menyebabkan lebih banyak aliran pelaburan masuk ke Malaysia sekali gus memberikan sokongan yang lebih bertahan kepada ringgit untuk tempoh jangka panjang.

Analisis dan Penyelidikan

Analisis ekonomi dan penyelidikan dasar BNM pada tahun 2023 memberikan tumpuan pada penilaian daya tahan ekonomi Malaysia terutamanya dalam keadaan cabaran luaran serta memahami dengan lebih lanjut pendorong inflasi dalam negeri. Melalui analisis senario, BNM menilai bagaimana kekukuhan pemulihan ekonomi

[5] OPR dinaikkan sebanyak 125 mata asas secara keseluruhan melalui lima pelarasan sebanyak 25 mata asas.

[6] BNM mengendalikan operasi monetari dengan menggunakan pelbagai instrumen. Maklumat lanjut mengenai pelbagai instrumen yang digunakan boleh didapati dalam bahagian 'Operasi Monetari' melalui laman sesawang BNM (https://www.bnm.gov.my/web/guest/overview).

[7] Maklumat lanjut mengenai ringgit boleh didapati pada bahagian 'Dasar Kadar Pertukaran Ringgit' melalui laman sesawang BNM (https://www.bnm.gov.my/monetary-stability/ringgit).

[8] Maklumat lanjut mengenai inisiatif perkembangan pasaran kewangan boleh didapati pada bahagian 'Inisiatif Pembangunan Pasaran' melalui laman sesawang BNM (http://www.bnm.gov.my/committees/fmc#devt).

China boleh memberikan kesan pada pertumbuhan KDNK Malaysia berikutan hubungan perdagangan yang rapat. BNM juga mengkaji bagaimana Malaysia boleh terjejas akibat tekanan sektor perbankan dalam ekonomi maju dan pertumbuhan global yang lebih perlahan dalam jangka sederhana. Di samping itu, BNM membuat analisis tentang daya tahan ekonomi Malaysia selepas pandemik, termasuk pemulihan dalam sektor ekonomi dan pasaran pekerja serta daya tahan eksport.[9] Dari segi inflasi, BNM mengkaji dengan lebih mendalam sama ada perubahan harga di Malaysia didorong oleh faktor seluruh ekonomi atau faktor khusus mengikut sektor,[10] serta pendekatan yang berbeza untuk mengukur inflasi asas.[11] Penyelidikan BNM juga mengkaji bagaimana syarikat menentukan harga dan upah dalam keadaan inflasi yang tinggi dan pergerakan kadar pertukaran ringgit.

Sepanjang tahun 2023, BNM terus memantau dengan teliti kesan perubahan OPR sebelum ini terhadap ekonomi yang lebih luas. Khususnya, BNM memantau dengan teliti tanda-tanda pengetatan yang boleh menjejaskan pertumbuhan ekonomi dalam negeri. Penilaian ini merangkumi kesan terhadap aktiviti kredit, pembiayaan dan penggunaan. Bagi mengukuhkan lagi pengawasan dan penyelidikan analisis, BNM terus menyepadukan pandangan peringkat lapangan daripada pejabat wilayah BNM. Pandangan daripada peserta industri termasuk perniagaan ini sangat penting untuk membantu BNM memahami ekonomi dengan lebih baik termasuk bagaimana perkembangan yang berubah-ubah dan dasar dalam negeri memberikan kesan kepada sektor ekonomi yang berbeza. BNM juga menambah baik alat pengawasan ekonomi sepanjang tahun 2023, termasuk memperhalusi kaedah untuk mengukur jurang keluaran ekonomi, membangunkan penunjuk untuk menilai keadaan kadar faedah dengan lebih baik serta mewujudkan indeks untuk mengukur sentimen dalam pasaran kewangan domestik.

Sebagai penasihat kewangan dan ekonomi kepada Kerajaan, BNM terus menyumbang secara aktif kepada beberapa kumpulan dasar yang memberikan tumpuan pada keutamaan ekonomi. Perkara ini termasuk dasar yang berkaitan dengan kos sara hidup, pelaburan, pekerja, kewangan awam dan perlindungan sosial. BNM memberikan nasihat dasar mengenai rancangan rasionalisasi subsidi Kerajaan daripada perspektif ekonomi makro, termasuk potensi kesan terhadap inflasi dan pertumbuhan dalam negeri. BNM juga memberikan input yang turut meliputi strategi yang berpotensi untuk melaksanakan rasionalisasi subsidi, serta langkah-langkah yang berpotensi untuk meminimumkan kesannya terhadap isi rumah dan perniagaan. BNM turut menyumbang kepada pembentukan Akta Kewangan Awam dan Tanggungjawab Fiskal 2023 yang diluluskan oleh Dewan Negara pada bulan November 2023. Akta ini penting untuk meningkatkan akauntabiliti dan ketelusan dalam pengurusan kewangan awam. Langkah ini akhirnya akan memelihara kestabilan ekonomi makro dan melindungi kebajikan rakyat Malaysia.

BNM juga menyokong dasar-dasar yang akan membantu peralihan negara kepada negara berpendapatan tinggi. Ini termasuk menggalakkan pendekatan berasaskan misi bagi perancangan perindustrian dan kerjasama rentas industri dalam pembentukan Pelan Induk Perindustrian Baharu 2030 (New Industrial Master Plan, NIMP 2030).[12] BNM juga menyokong inisiatif untuk memantapkan amalan hubungan pelabur di Malaysia yang bertujuan untuk meningkatkan daya tarikan Malaysia sebagai destinasi perniagaan dan pelaburan. BNM terus menggalakkan sistem perlindungan sosial yang lebih menyeluruh dan cekap di Malaysia bagi memastikan kesejahteraan rakyat untuk jangka panjang. Usaha ini termasuk memperkemas program bantuan sosial bagi memastikan mereka yang memerlukan sokongan akan menerimanya. BNM juga menggalakkan liputan skim simpanan persaraan swasta Malaysia diluaskan kepada semua individu, termasuk pekerja dalam sektor tidak formal (contohnya, individu yang bekerja sendiri). BNM turut menyokong pembaharuan struktur yang bertujuan untuk meningkatkan pendapatan isi rumah terutamanya berikutan isu kos sara hidup yang semakin meningkat. Hal ini termasuk mewujudkan peluang pekerjaan berkemahiran tinggi melalui pelaburan yang berkualiti dalam bidang pertumbuhan baharu dan menyokong inisiatif yang menambah baik pertumbuhan gaji melalui peningkatan kemahiran dan produktiviti pekerja yang bertambah baik.

[9] Maklumat lanjut boleh didapati dalam Rencana Buletin Suku Tahunan BNM S3 2023 bertajuk 'Daya Tahan Ekonomi Malaysia: Analisis Pascapandemik'.

[10] Maklumat lanjut boleh didapati dalam Rencana Buletin Suku Tahunan BNM S2 2023 bertajuk 'Memahami Pendorong Inflasi: Membezakan antara Dinamik Sepunya dengan Dinamik Idiosinkratik di Malaysia'.

[11] Perbincangan lanjut mengenai inflasi asas boleh didapati dalam Rencana Tinjauan Ekonomi dan Monetari BNM 2023 bertajuk 'Inflasi Asas pada Terasnya'.

[12] NIMP 2030 dilancarkan pada 1 September 2023.

Komunikasi dan Jangkauan

Sepanjang tahun 2023, BNM terus berkongsi maklumat terperinci mengenai keputusan dasar monetari dan perkembangan terkini mengenai inflasi dan ringgit. Melalui langkah ini, BNM berhasrat untuk meningkatkan pemahaman orang ramai dan menangani kebimbangan berhubung dengan perkara ini. Berikutan isu-isu ekonomi dan banyak faktor yang saling mempengaruhi, BNM berusaha untuk berkomunikasi dengan lebih mudah dan lebih menarik kepada khalayak yang lebih luas. Sebagai contoh, BNM telah menyiarkan penerangan bagi menangani salah tanggapan umum mengenai OPR, serta video pendek yang menerangkan cara OPR beroperasi melalui platform media sosial BNM (lihat Gambar Rajah 2). BNM juga aktif meneruskan libat urus dengan orang ramai, penganalisis, pelabur, media dan wakil Kerajaan pada tahun 2023.[13]

BNM turut mengekalkan kerjasama yang berterusan dengan ahli akademik melalui pelbagai inisiatif. Inisiatif ini termasuk program Felo Penyelidik Tamu (Visiting Research Fellowship, VRF)[14] dan Inisiatif Sokongan Penyelidikan (Research Support Initiative, RSI).[15] Melalui program RSI, BNM menyediakan sokongan kepada ahli akademik dalam penyelidikan mereka berhubung dengan bidang yang berkaitan dengan BNM. Program VRF juga membantu mengembangkan penyelidikan BNM mengenai ekonomi monetari dan kewangan dengan kajian bersama yang berterusan dalam bidang seperti pasaran pekerja, inflasi dan pelaburan. Akhir sekali, kerjasama ini bertujuan untuk menggabungkan perspektif yang pelbagai bagi meningkatkan pemahaman BNM tentang isu-isu ekonomi yang kompleks untuk membuat dasar berasas maklumat yang mencukupi.

Gambar Rajah 2: Petikan Maklumat yang Pernah Dikongsikan melalui Media Sosial

Sumber: Bank Negara Malaysia

[13] Maklumat lanjut mengenai interaksi BNM dengan orang ramai sepanjang tahun boleh didapati melalui bab 'Menyantuni Rakyat Malaysia' dalam laporan ini.

[14] VRF dilancarkan pada bulan Oktober 2020. Program ini bertujuan untuk menghasilkan penerbitan penyelidikan bersama antara ahli akademik dengan kakitangan BNM. Maklumat lanjut boleh didapati melalui laman web BNM (https://www.bnm.gov.my/research/vrf).

[15] RSI dilancarkan pada bulan Oktober 2020. Program ini dirangka untuk calon lepasan ijazah dan kedoktoran yang khusus dalam bidang ekonometrik, ekonomi makro, ekonomi monetari dan kewangan, pembelajaran mesin (*machine learning*), dan sains data. Maklumat lanjut boleh didapati melalui laman web BNM (https://www.bnm.gov.my/research/rsi).

Langkah Selanjutnya

Pada tahun 2024, ekonomi Malaysia dijangka terus berkembang. Selain perbelanjaan dalam negeri yang berdaya tahan, pertumbuhan global yang mampan dan pemulihan aktiviti perdagangan akan memberikan manfaat kepada eksport negara. Keadaan ini akan menyokong pertumbuhan ekonomi Malaysia. Pada masa yang sama, inflasi juga dijangka kekal sederhana. Keadaan ekonomi yang menggalakkan pada tahun 2024 memberikan peluang untuk melaksanakan pembaharuan struktur seperti yang diumumkan oleh Kerajaan. Pelaksanaan pembaharuan ini, seperti rasionalisasi subsidi, diperlukan untuk mengukuhkan ekonomi selepas krisis, yang akhirnya memberikan manfaat kepada Malaysia dalam jangka panjang.

Memandangkan dasar dalam negeri berkaitan subsidi dan kawalan harga dikaji semula dan kemungkinan adanya pelarasan, keadaan ini boleh memberikan kesan pada hala tuju inflasi pada masa hadapan.

Selain dasar dalam negeri, kemungkinan terdapat juga rintangan global dan cabaran baru muncul yang boleh memberikan risiko kepada prospek ekonomi Malaysia. Oleh itu, BNM sentiasa berwaspada terhadap perkembangan semasa dalam negeri dan global. BNM akan memastikan pendirian dasar monetari kekal kondusif untuk pertumbuhan ekonomi dalam negeri yang mampan untuk jangka panjang dalam keadaan harga yang stabil. Operasi pertukaran asing dan monetari juga akan terus memastikan mudah tunai mencukupi dalam pasaran pertukaran asing, wang dan bon Kerajaan. Kesemua ini akan melengkapkan dasar BNM lain bagi memastikan pasaran kewangan domestik dan pengantaraan kewangan berfungsi dengan lancar. BNM komited untuk bekerjasama rapat dengan pihak berkepentingan mengenai langkah-langkah dasar yang berkaitan, terutamanya pembaharuan struktur. Usaha-usaha ini bukan sahaja akan menangani cabaran ekonomi pada masa terdekat, malah turut meningkatkan daya tahan ekonomi Malaysia pada tahun-tahun akan datang.

Di Sebalik Tabir Perumusan Dasar Monetari Bank Negara Malaysia

[The Star] ***'Bank Negara raises OPR by 25bps to 2.75%'*** –3 Nov 2022

[Sinar Harian] ***'Jawatankuasa Dasar Monetari (MPC) Bank Negara Malaysia (BNM) mengumumkan dasar semalaman (OPR) meningkat dua puluh lima perpuluhan kepada tiga peratus'*** –3 Mei 2023

[Harian Metro] ***'OPR tidak naik, masih 3.0%'*** –7 Sep 2023

[Malay Mail] ***'Bank Negara Malaysia maintains OPR at 3pct'*** –24 Jan 2024

Anda mungkin pernah terbaca tajuk berita sebegini semasa membaca berita atau melayari media sosial. Topik yang sama juga mungkin timbul dalam perbualan anda dengan keluarga dan rakan-rakan. Anda mungkin terfikir tentang siapakah dan apakah 'MPC'? Mengapa MPC yang membuat keputusan ini? Mengapa MPC menaikkan kadar faedah dalam keadaan kos sara hidup yang sudah tinggi? Semua soalan ini patut ditanya dan rencana ini bertujuan untuk menjawab soalan-soalan ini serta isu yang berkaitan. Secara khususnya, rencana ini akan membincangkan tentang Jawatankuasa Dasar Monetari (Monetary Policy Committee, MPC) Bank Negara Malaysia (BNM) dan tugas mereka serta mengulas 'di sebalik tabir' persiapan mesyuarat MPC.

Bahagian I: MPC – Apakah MPC dan tugas mereka?

Mari kita mulakan dengan gambaran yang menyeluruh. BNM mempunyai tanggungjawab untuk menggalakkan kestabilan monetari dan kewangan, serta memupuk sektor kewangan yang kukuh dan progresif bagi mencapai pertumbuhan ekonomi yang mampan. Secara ringkas, kestabilan monetari bermaksud mengawal kenaikan harga supaya ekonomi boleh berkembang secara berterusan dalam jangka panjang. Harga yang stabil mewujudkan persekitaran yang boleh dipercayai untuk pelaburan dan perbelanjaan. Hal ini sangat penting untuk pertumbuhan jangka panjang dan penciptaan pekerjaan. Walau bagaimanapun, meskipun harga yang stabil adalah penting, hal ini hanyalah satu faktor ke arah ekonomi yang kukuh. Bagi BNM, sebuah jawatankuasa yang berdedikasi dipertanggungjawabkan dengan mandat untuk menggalakkan kestabilan monetari ini, iaitu Jawatankuasa Dasar Monetari (Monetary Policy Committee, MPC). MPC menetapkan dasar monetari[1] dengan membuat pelarasan terhadap Kadar Dasar Semalaman (Overnight Policy Rate, OPR).[2] Rencana ulang kaji pendek di bawah memperincikan kepentingan kestabilan harga serta kesan yang berlaku apabila OPR berubah.

[1] Dasar monetari ialah tindakan yang diambil oleh BNM untuk mempengaruhi kadar faedah dalam ekonomi.
[2] OPR ialah kadar faedah dasar BNM yang mempengaruhi, antara lainnya, kadar pinjaman dan pembiayaan bank-bank, serta kadar deposit. Hal ini bermakna walaupun anda tidak mempunyai pinjaman, perubahan dalam OPR masih boleh memberikan kesan terhadap anda melalui perubahan dalam pulangan untuk deposit dan simpanan, antara lain. Perubahan dalam OPR mempengaruhi aktiviti ekonomi dan perubahan tahap harga keseluruhan, biasanya dengan mempengaruhi kadar faedah dalam ekonomi.

Mari kita kaji beberapa konsep utama dasar monetari.

Mengapakah kestabilan harga penting?

- Apabila inflasi rendah dan stabil, perubahan tahap harga keseluruhan juga adalah stabil dan boleh dijangka. Hal ini penting kerana jika harga sentiasa berubah dan sukar dijangka, isi rumah dan perniagaan akan sukar untuk merancang jumlah perbelanjaan, simpanan atau pelaburan. Hal ini seterusnya akan memberikan kesan terhadap kegiatan dan pertumbuhan ekonomi.
- Apabila harga meningkat dengan cepat atau ketara, kuasa beli pengguna akan terjejas. Inflasi yang tinggi dan tidak menentu memberikan kesan terhadap semua pengguna dan yang paling terjejas ialah isi rumah berpendapatan rendah. Berbanding dengan kumpulan berpendapatan lebih tinggi, sebahagian besar daripada perbelanjaan mereka adalah untuk pembelian keperluan seperti makanan dan perumahan.
- Inflasi yang tinggi juga menyukarkan perniagaan yang mungkin berhadapan dengan kos yang lebih tinggi untuk menghasilkan barangan dan perkhidmatan, atau jualan yang lebih rendah kerana harga yang tinggi menjejaskan permintaan pengguna. Keadaan ini seterusnya boleh memberi kesan kepada jualan dan keuntungan perniagaan. Apabila harga kerap berubah, perniagaan juga sukar untuk merancang dan melabur untuk masa hadapan. Bagi penabung dan pesara, inflasi yang tinggi juga menjejaskan simpanan mereka. Kenaikan harga yang mendadak akan mengurangkan kuasa beli simpanan dengan cepat.
- Sebaliknya, jika harga keseluruhan jatuh dalam tempoh yang lama juga tidak bagus. Keadaan ini dikenali sebagai deflasi, iaitu keadaan yang teruk disebabkan oleh permintaan yang berkurang dengan ketara. Apabila keadaan ini berlaku, banyak individu akan kehilangan pekerjaan serta wujud lebih banyak ketidaktentuan dan tekanan kewangan. Akibatnya, pelaburan dan perbelanjaan akan menjadi lebih rendah. Perniagaan perlu menurunkan harga untuk menarik pengguna tetapi orang ramai tidak akan berbelanja berikutan keadaan kewangan yang tidak menentu dan mereka menunggu untuk harga terus turun. Sama seperti inflasi yang tinggi, deflasi juga menjejaskan ekonomi.

Apakah yang berlaku apabila MPC melaraskan OPR?

- Apabila MPC membuat keputusan untuk menaikkan OPR, kadar faedah yang lebih tinggi bagi simpanan dan pinjaman akan mempengaruhi orang ramai untuk lebih menyimpan dan kurang berbelanja. Sebagai contoh, apabila permintaan untuk barangan dan perkhidmatan dalam ekonomi melebihi bekalan yang tersedia, harga akan terus meningkat. OPR yang lebih tinggi akan membantu untuk memperlahankan permintaan. Hal ini menyebabkan permintaan lebih setara dengan bekalan dan harga akan meningkat dengan lebih perlahan.
- Keadaan sebaliknya berlaku apabila MPC memutuskan untuk mengurangkan OPR. Kadar faedah yang lebih rendah bagi pinjaman dan simpanan akan menyebabkan orang ramai kurang menyimpan dan lebih banyak berbelanja. Hal ini meningkatkan kegiatan ekonomi dan mengelakkan tahap harga keseluruhan dari jatuh disebabkan oleh permintaan yang lemah, yang jika tidak dibendung akan menjejaskan ekonomi.
- Penting untuk difahami bahawa OPR merupakan 'alat tumpul' (alat dasar yang memberikan kesan meluas). Walaupun MPC cuba mengekalkan harga yang stabil dan memastikan ekonomi berkembang dengan baik mengikut masa, tindakannya tidak menjejaskan semua individu dengan cara yang sama. Dasar monetari tidak boleh menyasarkan sebahagian tertentu ekonomi dengan tepat, tetapi ia diperlukan untuk menetapkan keadaan kadar faedah keseluruhan.

Sumber: Diadaptasi daripada Soalan Lazim Dasar Monetari BNM (https://www.bnm.gov.my/monetary-stability#mpfaq)

MPC dipengerusikan oleh Gabenor dan ahli-ahlinya terdiri daripada Timbalan-timbalan Gabenor dan tidak lebih daripada tujuh ahli lain. Komposisi keahlian MPC bertujuan untuk memastikan pelbagai kepakaran teknikal dan perspektif yang meluas dalam perbincangan dasar monetari dan bukannya mewakili kumpulan berkepentingan tertentu. Sejak tahun 2015, individu luar BNM juga telah menganggotai MPC, yang dikenali sebagai ahli luar MPC. Penyertaan ahli luar sangat bermanfaat kerana mereka dapat memberikan pandangan dari pelbagai perspektif, mempunyai pengetahuan khusus serta menyumbangkan pemahaman tambahan dalam mesyuarat ketika membuat keputusan tentang dasar monetari. Hal ini memberikan pemahaman yang lebih menyeluruh dan mencukupi tentang pelbagai isu yang melengkapi kepakaran ahli MPC dalaman.

Bahagian II: Apakah yang dipertimbangkan dalam keputusan OPR?

Bagi memahami cara keputusan OPR dilakukan, hal ini boleh difahami melalui dua bahagian penting: i) **analisis** – bidang yang dianalisis dan diunjurkan oleh MPC dan ii) **proses** – proses langkah demi langkah daripada pengumpulan maklumat sehingga keputusan dasar yang muktamad.

Analisis

Pada asasnya, soalan lazim yang dipertimbangkan oleh MPC untuk setiap mesyuarat ialah:

Bagaimana keadaan ekonomi?	Ke mana arah ekonomi?	Bagaimana dasar monetari harus bertindak?
		
Perkembagan pertumbuhan dan inflasi	***Tinjauan pertumbuhan dan inflasi***	***Strategi dasar monetari***

Dalam usaha untuk mengekalkan harga yang rendah dan stabil sambil memupuk ekonomi yang semakin berkembang dalam jangka panjang, panduan MPC dari segi pemboleh ubah ekonomi ialah pertumbuhan dan inflasi. Yang penting, MPC sentiasa berpandangan ke masa hadapan apabila menetapkan dasar monetari kerana kesan pelarasan OPR terhadap kegiatan ekonomi dan inflasi tidak berlaku dalam sekelip mata. Menurut beberapa anggaran, dasar monetari boleh mengambil masa hingga dua tahun untuk menunjukkan kesan yang paling ketara terhadap ekonomi.[3] Oleh itu, penting bagi MPC untuk memahami prospek pertumbuhan dan inflasi.

[3] Sebagai contoh, European Central Bank menyatakan bahawa dasar monetari yang lebih ketat boleh mengambil masa hampir dua tahun untuk memberikan kesan yang paling ketara terhadap inflasi, iaitu keadaan yang sama bagi Malaysia.

MPC sentiasa berpandangan ke masa hadapan apabila menetapkan dasar monetari kerana kesan pelarasan OPR terhadap kegiatan ekonomi dan inflasi tidak berlaku dalam sekelip mata

Bahagian penting dalam menilai prospek adalah memahami prestasi ekonomi semasa. MPC mempertimbangkan bidang yang merangkumi perkembangan dan prospek ekonomi, monetari dan pasaran kewangan terkini. MPC memanfaatkan pelbagai maklumat dan pandangan yang meliputi data dan maklumat dalaman, kepakaran kakitangan BNM, maklumat daripada libat urus dengan pelbagai peserta ekonomi, seperti isi rumah, Perusahaan Kecil dan Sederhana (PKS), dan syarikat korporat besar, serta hasil penyelidikan akademik. Sumber-sumber ini digunakan seiring dengan data dan maklumat daripada agensi Kerajaan seperti Jabatan Perangkaan Malaysia, selain analisis dan unjuran daripada bank pusat lain, institusi antarabangsa dan pakar ekonomi dari sektor swasta.

Gambar Rajah 1 memberikan gambaran yang menyeluruh tentang bidang pengawasan yang diselia oleh kakitangan BNM.[4] Penilaian pertumbuhan ekonomi bermula dengan ekonomi global. Penilaian ini penting kerana Malaysia ialah sebuah ekonomi kecil dan terbuka serta dipengaruhi oleh perkembangan di luar sempadan negara. Bagi ekonomi dalam negeri, kakitangan BNM akan meneliti bidang yang merangkumi penggunaan, pelaburan dan perdagangan, antara lain.

Inflasi, iaitu kenaikan paras harga keseluruhan barangan dan perkhidmatan, merupakan satu lagi aspek penting untuk dinilai. Memahami dinamik inflasi sangat penting kerana inflasi mempengaruhi kuasa beli secara langsung dan cara pengguna membelanjakan wang. Bagi perniagaan, inflasi akan menentukan jumlah kos untuk menghasilkan barangan dan perkhidmatan. Di bawah pengawasan BNM, pelbagai penunjuk yang meluas dipantau termasuk ukuran harga utama seperti Indeks Harga Pengguna dan Indeks Harga Pengeluar, faktor yang mempengaruhi permintaan dan penawaran, serta jangkaan inflasi yang diukur melalui Kaji Selidik Sentimen Pengguna (Consumer Sentiment Survey, CSS) BNM.[5]

Gambar Rajah 1: Gambaran Keseluruhan Bidang Pemantauan Utama dan Penunjuk Utama Terpilih

Nota: Senarai ini tidak menyeluruh

Sumber: Bank Negara Malaysia

[4] Kakitangan khususnya daripada jabatan yang memberikan tumpuan terhadap dasar monetari, ekonomi dan operasi pelaburan dan pasaran kewangan di BNM.

[5] CSS, yang bermula pada tahun 2013, menggambarkan pendapat isi rumah tentang pertumbuhan ekonomi, inflasi, upah dan kos pinjaman. Hal ini penting kerana jangkaan mungkin mempengaruhi keputusan perbelanjaan orang ramai, dan seterusnya memberikan kesan kepada ekonomi.

Penilaian pasaran kewangan juga diambil kira kerana pasaran dan institusi kewangan merupakan saluran penting untuk dasar monetari mempengaruhi ekonomi. Prestasi pasaran dan institusi kewangan berkait rapat dengan trend dan keadaan ekonomi global, serta mempengaruhi mudah tunai, kadar faedah dan ketersediaan kredit yang merupakan faktor penting untuk perniagaan dan pengguna. Kakitangan BNM juga menilai keadaan pembiayaan domestik termasuk kadar pinjaman, ketersediaan kredit untuk peminjam dan kewujudan ketidakseimbangan kewangan.

Walaupun perkembangan ini memberikan maklumat tentang keadaan ekonomi semasa, ia juga menyumbang kepada penyelesaian bagi persoalan tentang arah ekonomi melalui latihan unjuran. Unjuran ini, dibangunkan oleh kakitangan dengan bantuan model teknikal dan pertimbangan kakitangan BNM, menjangkakan prestasi ekonomi pada masa hadapan. Sebagai contoh, terdapat angka-angka yang menunjukkan inflasi dan pertumbuhan ekonomi yang dianggarkan dalam beberapa suku atau tahun akan datang. Walau bagaimanapun, unjuran tidak semestinya sentiasa tepat. Unjuran ini kerap dikemas kini untuk mencerminkan maklumat baharu, terutamanya apabila terdapat banyak ketidakpastian. Namun, walaupun tidak tepat 100%, unjuran memberikan panduan yang baik untuk ahli MPC membentuk pandangan mereka tentang tindakan dasar monetari yang sesuai.

Penilaian utama sememangnya berdasarkan data dan model. Walau bagaimanapun, integrasi pemahaman peringkat lapangan adalah penting untuk mendapatkan pemahaman awal dan lebih baik tentang prospek ekonomi. Pandangan ini diperoleh daripada pasukan Pengawasan Ekonomi Wilayah BNM. Pasukan ini ditempatkan di hab ekonomi utama di seluruh negara,[6] meliputi pengawasan di kawasan sekitar. Pegawai perhubungan ekonomi BNM kerap melakukan libat urus dengan peserta industri dan perniagaan untuk meneliti prospek ekonomi dan inflasi, sentimen dan strategi perniagaan mereka. Pengawasan ini membolehkan MPC memahami cara perkembangan pembangunan dan dasar dalam negeri memberikan kesan terhadap pelbagai sektor ekonomi. Pergantungan kepada pemahaman secara langsung sebegini merupakan titik kaitan penting yang menghubungkan MPC dengan maklumat tepat pada masanya, berpandangan ke hadapan dan kualitatif yang menjadi pelengkap kepada bahagian yang tidak diliputi oleh statistik.[7]

Akhir sekali, kakitangan BNM mengumpulkan maklumat yang berkaitan untuk memaklumkan strategi dasar monetari. Hal ini melibatkan penilaian imbangan risiko terhadap pertumbuhan dan inflasi serta menjalankan analisis senario. Kakitangan BNM juga menggariskan aspek strategi komunikasi dasar monetari.

Yang penting, setiap bidang penilaian ini berfungsi sebagai sebahagian daripada gambaran yang menyeluruh tentang landskap ekonomi Malaysia dan arah tujunya, serta cara dasar monetari perlu bertindak balas. Bergantung pada keadaan, sesetengah mesyuarat MPC mungkin meneliti isu atau penyelidikan tertentu.

Selepas mengambil kira semua maklumat, MPC akan membuat keputusan secara autonomi. Walaupun proses ini jauh lebih mendalam dan terperinci, hal yang paling penting adalah keseimbangan risiko terhadap pertumbuhan dalam negeri dan inflasi.

Jawatankuasa Dasar Monetari membuat keputusan tentang dasar monetari secara autonomi

Seperti yang dinyatakan sebelum ini, MPC didorong oleh matlamatnya untuk mengekalkan harga yang stabil dan pertumbuhan ekonomi yang mampan. Jika inflasi berkemungkinan menjadi terlalu tinggi untuk jangka masa yang panjang manakala tanda-tanda menunjukkan pertumbuhan yang kukuh, MPC lazimnya akan mengetatkan dasar

[6] Johor Bahru, Kuala Terengganu, Pulau Pinang, Kota Kinabalu dan Kuching.
[7] Untuk butiran lanjut, rujuk rencana dalam Laporan Tahunan 2013 yang bertajuk 'Memperluas Pengawasan Ekonomi Melalui Pejabat Wilayah Bank Negara Malaysia' (https://www.bnm.gov.my/documents/20124/830798/cp01_002_rencana.pdf).

monetari dengan meningkatkan OPR. Dalam menilai prospek inflasi, pendorong inflasi merupakan perkara yang penting bagi MPC, sama ada unjuran inflasi yang lebih tinggi berpunca daripada permintaan pengguna yang lebih tinggi atau disebabkan oleh kos pembuatan barangan yang telah meningkat. Pemahaman terhadap asal isu tersebut adalah penting kerana dasar monetari merupakan cara paling berkesan dalam menangani inflasi yang didorong oleh permintaan.[8] Sementara itu, dasar monetari yang lebih longgar (iaitu kadar dasar yang lebih rendah) diperlukan dalam keadaan pertumbuhan yang lemah dan inflasi yang rendah. Ini akan membantu merangsang pertumbuhan dan mengelakkan deflasi yang tidak diingini. Terdapat juga risiko jika OPR dikekalkan terlalu rendah pada masa yang terlalu lama. Tindakan sebegini ketika ekonomi sedang kukuh boleh menyebabkan inflasi yang lebih tinggi. Keadaan ini boleh menggalakkan peminjaman yang berlebihan oleh individu dan perniagaan yang berpotensi untuk menyebabkan ketidakseimbangan kewangan.

Pelarasan OPR berikutan pemulihan ekonomi pada tahun 2022 memberikan contoh pertimbangan MPC yang sebenar. Semasa krisis COVID-19 pada tahun 2020, MPC menurunkan OPR daripada 3.00% kepada paras terendah dalam sejarah iaitu 1.75% untuk membantu ekonomi kekal bertahan. Menjelang tahun 2022, lebih banyak tanda-tanda pemulihan yang ketara telah muncul apabila sekatan pergerakan ditamatkan. Oleh itu, MPC jelas bahawa ekonomi berada pada kedudukan yang lebih kukuh.

MPC menilai bahawa sokongan dasar monetari yang besar yang diberikan semasa krisis COVID-19 wajar dilaraskan. MPC lantas menaikkan OPR secara beransur-ansur hingga mencapai 3.00%, satu langkah yang juga akan membendung risiko ketidakseimbangan kewangan disebabkan oleh kadar rendah yang berpanjangan. Dalam persekitaran kos yang tinggi, MPC juga mula melihat tanda-tanda awal inflasi yang disebabkan oleh permintaan yang meningkat. Oleh itu, MPC berpandangan bahawa kenaikan OPR juga diperlukan bagi mengelakkan tekanan harga daripada semakin meningkat dan menjejaskan isi rumah dan perniagaan.

Namun, ada kalanya keputusan dasar monetari bukanlah dibuat secara jelas dan mudah. Ekonomi mungkin menghadapi tempoh pertumbuhan yang rendah dan inflasi yang tinggi, lantas menimbulkan dilema apabila tindakan menurunkan OPR boleh menggalakkan pertumbuhan tetapi berisiko meningkatkan lagi inflasi. Dalam kes sedemikian, MPC perlu meneliti keseimbangan yang rapi antara merangsang pertumbuhan dengan mengawal inflasi.[9] Di samping itu, penyelarasan dengan dasar fiskal adalah penting. Dasar monetari dan dasar fiskal perlu saling melengkapi bagi memastikan pendekatan yang lebih berkesan dan terselaras untuk mencapai ekonomi yang kukuh.[10]

---

[8] Ada kalanya kos yang lebih tinggi mencetuskan kesan yang beriak, yang menyebabkan satu siri kenaikan harga lain di seluruh ekonomi (termasuk keadaan apabila pekerja menuntut upah yang lebih tinggi). Dalam kes ini, dasar monetari akan dapat menangani inflasi yang lebih tinggi dengan berkesan.

[9] Selain itu, mungkin ada kalanya keputusan dasar monetari mempengaruhi mandat BNM yang lain, seperti kestabilan kewangan, yang boleh menimbulkan satu lagi pertimbangan tukar ganti. Untuk butiran lanjut tentang pertimbangan tersebut, rujuk rencana dalam Laporan Tahunan 2014 yang bertajuk 'Ketidakseimbangan Kewangan dan Tindak Balas Dasar di Malaysia' (https://www.bnm.gov.my/documents/20124/830710/cp03_001_rencana.pdf).

[10] Untuk mengetahui dengan lebih lanjut tentang topik ini, rujuk rencana dalam Tinjauan Ekonomi dan Monetari 2023 yang bertajuk 'Mengendalikan Kitaran Ekonomi: Interaksi Antara Dasar Monetari dengan Dasar Fiskal'.

Proses

Memandangkan kita telah meneroka kandungan penilaian MPC, kini mari kita meneliti cara semua tindakan dilaksanakan. MPC bermesyuarat sekurang-kurangnya enam kali setahun untuk membincangkan dan membuat keputusan tentang OPR. Mesyuarat MPC dijadualkan dan diumumkan awal dengan tarikh untuk mesyuarat pada setiap tahun diumumkan kepada orang ramai pada setiap akhir tahun sebelumnya.

Gambar Rajah 2: Proses Membuat Keputusan oleh MPC Bank Negara Malaysia

Langkah 1 – Menyusun analisis:
Setiap kitaran MPC bermula kira-kira enam minggu sebelum mesyuarat MPC. Langkah pertama ialah menyusun analisis dan penyelidikan yang telah dinyatakan sebelum ini. Beberapa siri perbincangan dilakukan merentas jabatan untuk memastikan setiap analisis dinilai dengan mantap serta isi kandungan yang konsisten. Setelah diperhalusi, penilaian dibentangkan pada mesyuarat Kumpulan Kerja Dasar Monetari (Monetary Policy Working Group, MPWG).

Langkah 2 – Mesyuarat MPWG:
Sejak tahun 2002, MPWG telah menjadi forum dalaman yang membincangkan penilaian kakitangan mengenai perkembangan ekonomi, monetari dan pasaran kewangan terkini, isu dasar dan hasil penyelidikan, sebelum dibentangkan kepada MPC. MPWG memastikan bahawa perspektif semua bahagian dalaman BNM yang berkaitan telah dipertimbangkan. MPWG dipengerusikan oleh Penolong Gabenor yang menyelia sektor ekonomi dan ahli-ahli mesyuarat terdiri daripada pengarah jabatan yang mempunyai tumpuan terhadap dasar monetari, ekonomi, operasi pelaburan dan pasaran kewangan, pengawasan kewangan dan pentadbiran pertukaran asing.

Semasa pembentangan, ahli-ahli MPWG membincangkan kemungkinan trajektori, risiko utama dan ketidakpastian dalam prospek ekonomi. Mereka memberikan maklum balas tentang unjuran dan kadangkala meminta kakitangan untuk mempertimbangkan andaian lain atau senario alternatif. Perbincangan ini berfungsi sebagai rujukan utama yang kemudiannya menjadi jangkaan garis dasar untuk MPC.

Langkah 3 – Selepas mesyuarat MPWG:
Selepas mesyuarat MPWG, kakitangan memperhalusi analisis mereka berdasarkan maklum balas yang diterima. Mereka juga mengemas kini penilaian dengan data terkini sebelum mesyuarat MPC untuk memastikan bahawa semua analisis adalah terkini dan menyeluruh. Apabila penilaian telah dimuktamadkan, langkah seterusnya ialah memberikan taklimat kepada ahli-ahli MPC.

Langkah 4 – Mesyuarat Jawatankuasa Dasar Monetari (MPC):
Mesyuarat MPC bermula dengan sesi satu hari pertama yang terdiri daripada pembentangan terperinci mengenai ekonomi, unjuran utama dan strategi dasar monetari. Pembentangan ini melibatkan bidang yang dibincangkan dalam Bahagian II, seperti perkembangan pasaran kewangan dan keadaan pembiayaan, prospek ekonomi global dan dalam negeri serta prospek inflasi. Pada sesi kedua, ahli-ahli MPC berkumpul semula untuk membincangkan keputusan dasar monetari, dengan setiap ahli berkongsi pandangan dan pendirian mereka. Hanya pada hari ini keputusan muktamad dibincangkan dan dibuat. Keputusan MPC BNM dibuat secara kolektif melalui perbincangan dan persetujuan bersama. Apabila persetujuan bersama tidak dapat dicapai, keputusan akan dibuat berdasarkan undi majoriti.[11]

Langkah 5 – Menyampaikan keputusan:
Setelah keputusan dasar monetari dibuat, langkah penting seterusnya adalah mengumumkannya kepada orang ramai. Langkah ini dilakukan terutamanya melalui Pernyataan Dasar Monetari. Platform lain juga digunakan untuk berhubung dengan orang ramai. Kami akan menerangkan platform lain ini dengan lebih lanjut dalam bahagian seterusnya.

Sumber: Bank Negara Malaysia

Bahagian III: Bagaimanakah MPC menyampaikan keputusan dasar monetari kepada pihak berkepentingan?

Kita telah meneliti bidang penilaian berbeza yang dipertimbangkan oleh MPC. Oleh itu, mari kita beralih kepada perkara yang berlaku selepas keputusan OPR dibuat. Langkah penting seterusnya ialah menyampaikan keputusan ini kepada orang ramai. Komunikasi berkaitan keputusan OPR adalah penting kerana ini juga akan membentuk cara isi rumah, perniagaan dan pelabur menilai masa hadapan ekonomi, yang mempengaruhi perbelanjaan dan pelaburan mereka. Apabila orang ramai memahami ekonomi dan dasar monetari dengan lebih baik, mereka boleh membuat pilihan kewangan dengan lebih bermaklumat. Hal ini dapat membantu untuk mencapai hasil yang disasarkan oleh MPC.

MPC mengumumkan keputusannya terutamanya melalui Pernyataaan Dasar Monetari (Monetary Policy Statement, MPS, rujuk Gambar Rajah 3). MPS ialah siaran akhbar daripada MPC, yang menyatakan keputusan dasar monetari serta sebabnya kepada pihak berkepentingan. Pernyataan ini menetapkan penilaian MPC tentang prestasi ekonomi pada peringkat global dan dalam negeri, serta memberikan pandangan tentang jangkaan MPC terhadap inflasi dan pertumbuhan ekonomi Malaysia pada masa hadapan. MPS diumumkan melalui laman web BNM selepas mesyuarat MPC.

[11] Untuk butiran lanjut, rujuk rencana dalam Laporan Tahunan 2015 bertajuk 'Evolusi Jawatankuasa Dasar Monetari Bank Negara Malaysia: Peristiwa Penting Sejak Penubuhannya' (https://www.bnm.gov.my/documents/20124/830675/cp03_001_rencana.pdf).

Gambar Rajah 3: Merungkai Butiran MPS

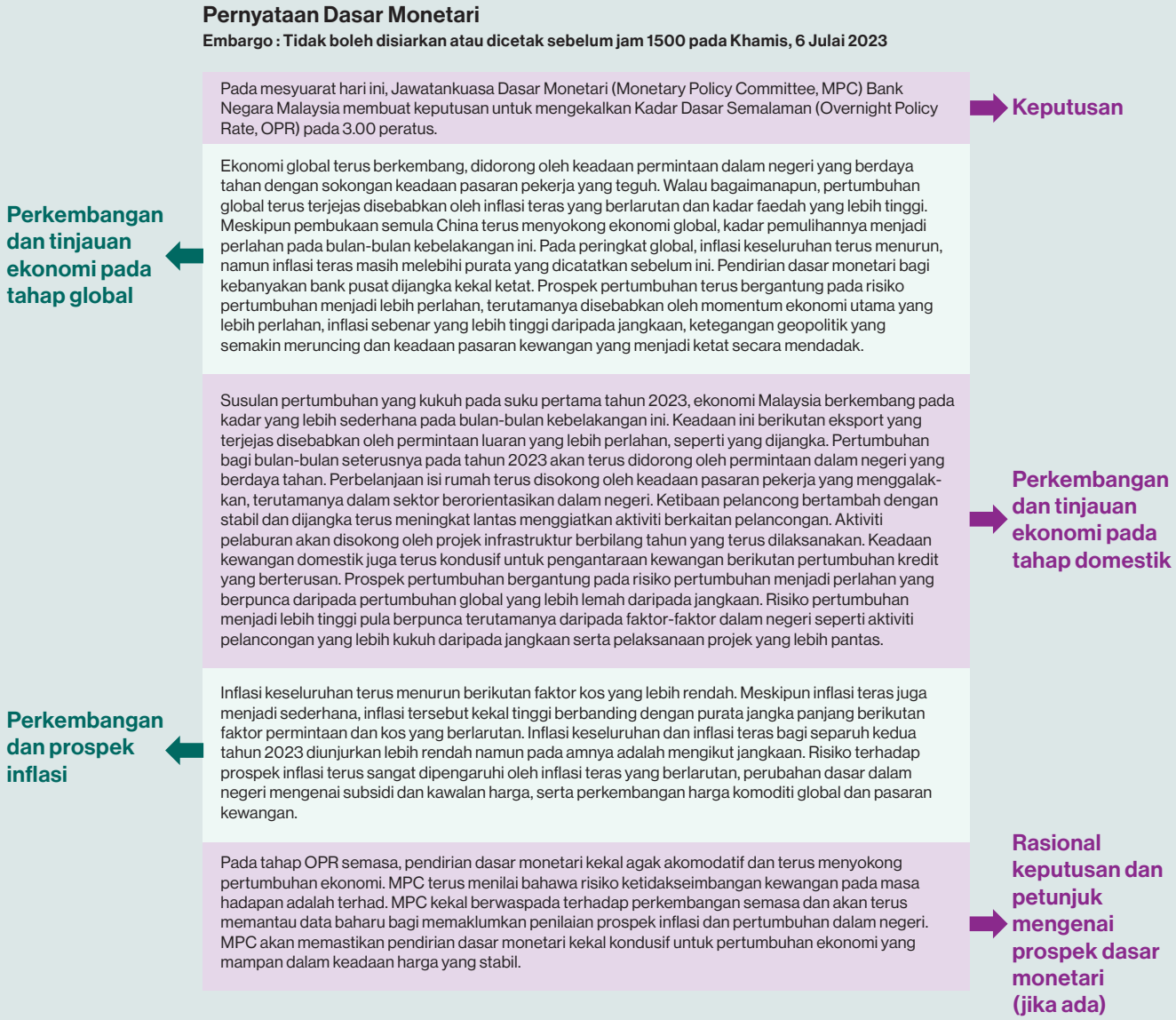

Sumber: Bank Negara Malaysia

Selain MPS, maklumat tentang dasar monetari disampaikan secara lebih meluas melalui pelbagai saluran lain. Saluran ini termasuk sidang akhbar yang secara lazimnya diadakan selepas penerbitan laporan utama seperti Buletin Suku Tahunan dan Laporan Tahunan. Dalam sesi ini, BNM menjawab soalan tentang dasar monetari untuk memberikan penjelasan lanjut dan lebih mendalam. BNM juga melaksanakan sesi libat urus dengan penganalisis, media dan pegawai Kerajaan sebagai sebahagian daripada pendekatan komunikasi. Sebagai contoh, taklimat untuk penganalisis, pengamal industri dan ahli akademik diadakan selepas kebanyakan mesyuarat MPC. Libat urus ini menawarkan pemahaman yang lebih mendalam tentang perincian keputusan dasar monetari dan prospek ekonomi. Taklimat seperti ini membantu untuk memupuk dialog terbuka, memupuk kepercayaan dan ketelusan antara MPC dengan pihak berkepentingan.

Memandangkan dasar monetari memberikan kesan terhadap setiap orang, MPC komited untuk memastikan keputusannya dapat difahami dengan lebih mudah. Bagi mencapai usaha ini, beberapa langkah telah dilaksanakan. Satu contoh adalah Ringkasan Pernyataan Dasar Monetari yang dikeluarkan bersama-sama dengan MPS. Ringkasan ini memperincikan faktor-faktor utama keputusan dasar monetari dengan lebih pendek. Halaman Kestabilan Monetari dalam laman sesawang BNM[12] juga menjelaskan dasar monetari dengan lebih mudah, meliputi faktor-faktor di sebalik keputusan dasar monetari dan soalan lazim berkaitan topik yang relevan. Melalui ketelusan keputusan dasar monetarinya, MPC bertanggungjawab terhadap orang ramai tentang keputusan yang dibuat serta kesannya.

Kesimpulan

Tuntasnya, melalui analisis dan pertimbangan yang teliti, MPC memastikan bahawa dasar-dasarnya tertumpu pada pelaksanaan mandat untuk mengekalkan kestabilan harga dan pada masa yang sama memberikan perhatian yang sewajarnya terhadap perkembangan ekonomi. Secara kesimpulan, MPC terus komited sebagai pemegang amanah untuk memastikan kesejahteraan ekonomi negara.

[12] https://www.bnm.gov.my/monetary-stability

Menggalakkan Penyelesaian dalam Mata Wang Tempatan Rentas Sempadan

Sejak dua dekad yang lalu, hubungan perdagangan, pelaburan dan kewangan Malaysia dalam rantau ini semakin kukuh. Hasilnya, perdagangan dengan China dan ASEAN sebagai peratusan daripada jumlah perdagangan Malaysia telah meningkat, masing-masing daripada 13% dan 25.6% pada tahun 2009 kepada 17.1% dan 27.3% pada tahun 2023, manakala perdagangan dengan Amerika Syarikat (AS) telah menurun daripada 11.1% pada tahun 2009 kepada 9.5% pada tahun 2023.[1]

Namun, sebahagian besar jumlah perdagangan masih diselesaikan dalam dolar AS (2023: 82.1%, 2009: 82.9%) (Jadual 1a). Penyelesaian perdagangan dalam dolar AS turut mendominasi urus niaga perdagangan intrarantau ASEAN (Rajah 1b). Hanya 13.1%[2] perdagangan dalam ASEAN diselesaikan dengan pasangan mata wang serantau. Berdasarkan libat urus BNM dengan pengeksport utama, beberapa syarikat telah menyatakan bahawa penyelesaian perdagangan dalam dolar AS menjadi mata wang pilihan mereka untuk memastikan pendapatan dalam mata wang dolar AS tersebut sepadan dengan dedahan kepada hutang luar negeri dalam denominasi dolar AS. Syarikat-syarikat multinasional yang terlibat dalam rantaian bekalan global, seperti syarikat-syarikat dalam industri Elektrik dan Elektronik (*Electrical and Electronics*, E&E), juga lazimnya menggunakan dolar AS untuk melaksanakan sistem pengurusan perbendaharaan berpusat dalam menguruskan aliran dana di seluruh dunia. Pengeksport dan pengimport komoditi Malaysia juga berurus niaga dalam dolar AS kerana kebanyakan komoditi diinvois dalam terma demikian. Oleh itu, penyelesaian perdagangan dalam dolar AS yang meluas bukanlah satu fenomena yang hanya berlaku di Malaysia. Dominasi urus niaga dolar AS dalam aktiviti perdagangan, pelaburan dan kewangan global merupakan ciri struktur ekonomi global terutamanya disebabkan oleh kedudukan dolar AS sebagai mata wang penyelesaian global.

Rajah 1: Dominasi Dolar AS sebagai Mata Wang Penyelesaian untuk Aktiviti Perdagangan

Jadual 1a: Peratusan Jumlah Perdagangan Malaysia Diselesaikan dalam Mata Wang Masing-masing

Mata wang teratas	% (2009)	% (2023)
USD	82.9	82.1
EUR	5.0	4.3
MYR	1.3	3.6
CNY	0.0	2.9
SGD	3.7	2.6
JPY	3.4	1.9
Lain-lain	3.7	2.5

Sumber: Bank Negara Malaysia

Rajah 1b: Pecahan Perdagangan Malaysia oleh Rakan Dagangan Berbanding Peratusan Penyelesaian Perdagangan dalam USD dengan Rakan Dagangan Tersebut Pada 2023

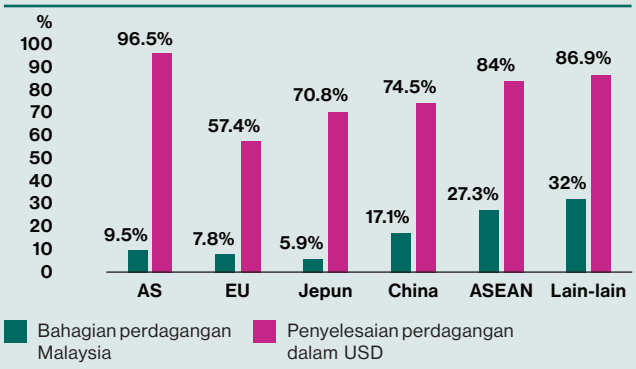

Sumber: Bank Negara Malaysia dan Jabatan Perangkaan Malaysia

Sebagai sebuah ekonomi terbuka yang kecil,[3] penyelesaian perdagangan dalam dolar AS mungkin boleh dilihat sebagai satu ketetapan. Walau bagaimanapun, hal ini melibatkan kos tertentu, dan kos ini amat jelas apabila ekonomi tersebut bergantung pada dolar AS untuk tujuan perdagangan serantau. Contoh yang boleh diambil adalah sebuah syarikat Malaysia yang mengimport daripada pembekal Indonesia. Disebabkan urus niaga perdagangan tidak menggunakan mata wang tempatan kedua-dua negara, pengimport perlu menukar ringgit kepada dolar AS manakala pembekal perlu menukar daripada dolar AS kepada rupiah Indonesia. Langkah tambahan itu meningkatkan kos perniagaan, di samping meningkatkan dedahan kedua-dua syarikat kepada volatiliti dolar AS. Selain itu, negara-negara serantau perlu

[1] Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia
[2] Sumber: Bank Negara Malaysia
[3] Malaysia merupakan sebuah ekonomi terbuka tetapi agak kecil berbanding dengan seluruh dunia memandangkan Malaysia tidak mempunyai kawalan terhadap harga barangan dan perkhidmatan dalam pasaran global.

memegang rizab yang tinggi dalam denominasi dolar AS untuk dipadankan dengan pilihan penyelesaian mata wang yang juga dalam dolar AS. Berikutan faktor-faktor ini, usaha untuk menggalakkan lebih banyak perdagangan intrarantau dalam mata wang tempatan dapat membantu meningkatkan kecekapan perniagaan dan mengurangkan kos.

Dalam hal ini, BNM telah memperkenalkan fleksibiliti terhadap dasar pertukaran asing (foreign exchange policy, FEP) secara beransur-ansur sejak tahun 2001, yang membolehkan kedua-dua perdagangan dan pelaburan diselesaikan secara langsung menggunakan ringgit melalui bank tempatan berlesen (licensed onshore bank, LOB). Fleksibiliti penyelesaian ringgit diluaskan lagi pada tahun 2010 melalui rangka kerja Pejabat Luar Negara yang Dilantik (Appointed Overseas Office, AOO)[4] untuk meliputi bank-bank dalam kumpulan LOB yang berada di luar Malaysia. Melalui AOO, syarikat dan pelabur asing di luar Malaysia kini boleh menyelesaikan transaksi rentas sempadan dalam ringgit dari luar negara.

Pada masa yang sama, BNM juga telah mempertingkatkan kerjasama kewangan dengan rakan dagangan serantau utama Malaysia untuk menggalakkan penggunaan mata wang tempatan bagi penyelesaian rentas sempadan. Kerjasama serantau ini merupakan usaha untuk mengatasi cabaran asas yang menghalang penggunaan mata wang tempatan serantau dengan lebih luas untuk penyelesaian rentas sempadan. Cabaran-cabaran ini termasuk pasaran mata wang tempatan yang secara relatif kurang membangun lantas menyebabkan kos perniagaan yang lebih tinggi.

Salah satu kisah kejayaan ialah kerjasama dengan China yang merupakan rakan perdagangan terbesar Malaysia. Banyak inisiatif[5] telah dilaksanakan sejak tahun 2009 untuk memudahkan dan menggalakkan lebih banyak penyelesaian

Rajah 2: Perkembangan Utama dalam Usaha Memajukan Penyelesaian Mata Wang Tempatan (Local Currency Settlement, LCS) yang Melibatkan Malaysia

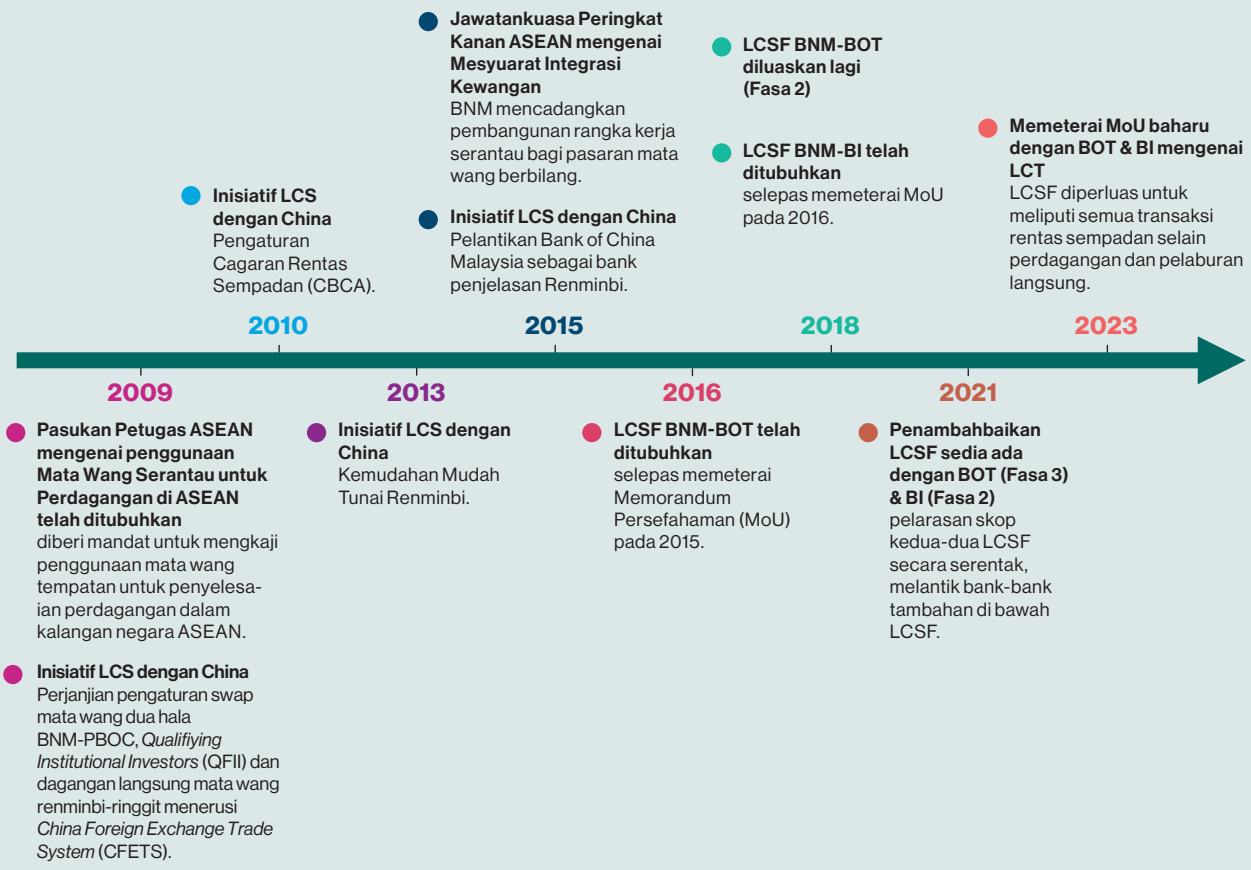

Sumber: Bank Negara Malaysia

[5] Untuk maklumat lanjut mengenai AOO, sila rujuk FMIP (https://financialmarkets.bnm.gov.my/Foreign-Exchange-Market)
[5] Inisiatif lain termasuk perjanjian pengaturan swap mata wang dua hala, Qualifying Foreign Institutional Investors (QFII) dan dagangan langsung ringgit-renminbi menerusi China Foreign Exchange Trade System (CFETS) pada tahun 2009 dan Pengaturan Cagaran Rentas Sempadan (Cross Border Collateral Agreement, CBCA) pada tahun 2010.

Rajah 3: Peningkatan Bahagian Mata Wang Tempatan yang Digunakan untuk Perdagangan dengan Negara Serantau

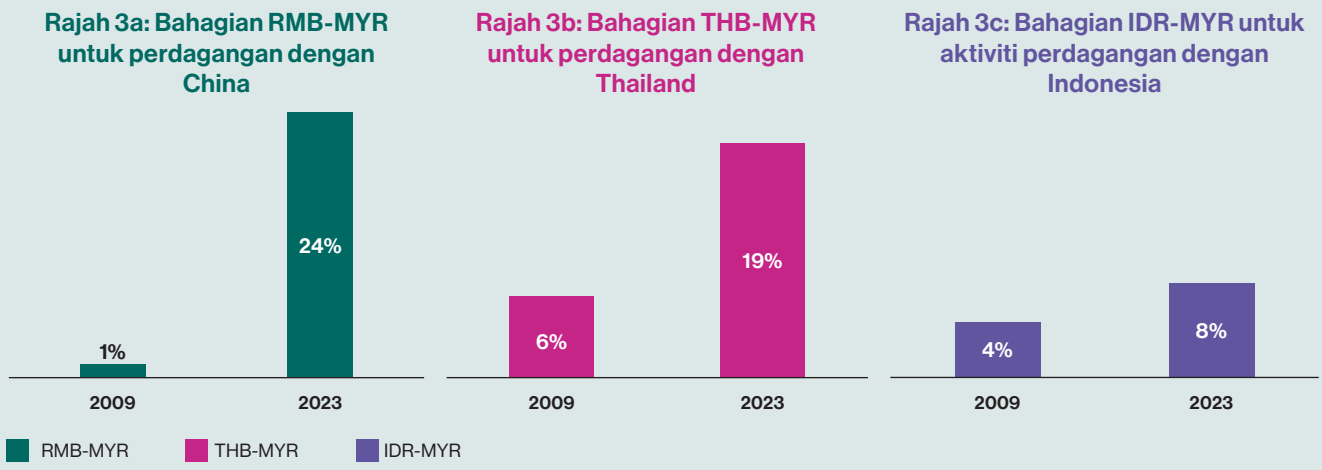

Sumber: Bank Negara Malaysia

dalam mata wang tempatan dengan meningkatkan akses kepada renminbi termasuk Kemudahan Mudah Tunai Renminbi yang diperkenalkan pada tahun 2013 dan pelantikan Bank of China Malaysia sebagai bank penjelasan renminbi pada tahun 2015. Hasilnya, nilai perdagangan dua hala yang diselesaikan dalam renminbi dan ringgit telah meningkat daripada 1.2% daripada penyelesaian perdagangan (RM0.5 bilion) pada tahun 2009 kepada 24.4% daripada penyelesaian perdagangan (RM57.8 bilion) pada tahun 2023 (Rajah 3a).

Selain itu, kekurangan keselarasan bagi peraturan pertukaran asing dalam kalangan negara serantau juga mengekang akses kepada mata wang tempatan dan aset dalam negeri. Bagi menangani isu-isu ini, BNM telah mewujudkan Rangka Kerja Penyelesaian Mata Wang Tempatan (Local Currency Settlement Framework, LCSF) dengan Bank of Thailand[6] (BOT) (tahun 2016) dan Bank Indonesia[7] (BI) (tahun 2018) untuk memperkenalkan peraturan pertukaran asing yang lebih selaras dan fleksibel bagi transaksi dua hala, dengan mengambil kira kesediaan setiap negara. Rangka kerja ini menyediakan peraturan pertukaran asing yang fleksibel bagi bank-bank pelaksana[8] untuk menawarkan perkhidmatan kewangan yang kompetitif bagi membantu peserta pasaran menyelesaikan transaksi rentas sempadan mereka dalam mata wang tempatan. Penyelesaian mata wang tempatan dengan Thailand dan Indonesia telah mendapat sambutan sejak LCSF diwujudkan. Keseluruhan perdagangan dengan Thailand yang diselesaikan dalam mata wang tempatan (ringgit dan baht Thailand) telah meningkat daripada 6.4% daripada penyelesaian perdagangan (RM1.9 bilion) pada tahun 2009 kepada 18.6% daripada penyelesaian perdagangan (RM11 bilion) pada tahun 2023 (Rajah 3b). Pada masa yang sama, perdagangan dengan Indonesia yang diselesaikan dalam mata wang tempatan (ringgit dan rupiah Indonesia) meningkat daripada 4.5% daripada penyelesaian perdagangan (RM1.2 bilion) pada tahun 2009 kepada 7.6% daripada penyelesaian perdagangan (RM5.9 bilion) pada tahun 2023 (Rajah 3c). Meskipun pencapaian telah diperoleh dalam perkara ini, BNM telah menandatangani Memorandum Persefahaman (MoU) dengan BI dan BOT pada 25 Ogos 2023 untuk meluaskan skop LCSF supaya meliputi transaksi rentas sempadan selain aktiviti perdagangan dan pelaburan langsung seperti pelaburan portfolio.

Dalam usaha BNM mewujudkan ekosistem yang lebih kondusif bagi menggalakkan penggunaan mata wang tempatan, inisiatif untuk menangani isu struktur daripada segi permintaan adalah sama penting dan memerlukan pendekatan yang lebih terselaras dengan peserta pasaran. Baru-baru ini, BNM telah menggiatkan lagi libat urus dengan pihak berkepentingan termasuk peserta pasaran untuk lebih memahami cabaran operasi yang dihadapi oleh syarikat. Isu

[6] Untuk maklumat lanjut mengenai LCSF dengan Thailand, sila rujuk Peluasan Selanjutnya Rangka Kerja Penyelesaian Mata Wang Tempatan antara Bank Negara Malaysia dengan Bank of Thailand - Bank Negara Malaysia (https://www.bnm.gov.my/-/further-expansion-of-the-local-currency-settlement-framework-between-bank-negara-malaysia-and-the-bank-of-thailand)

[7] Untuk maklumat lanjut mengenai LCSF dengan Indonesia, sila rujuk Perluasan Rangka Kerja Penyelesaian Mata Wang Tempatan antara Bank Negara Malaysia dengan Bank Indonesia – Bank Negara Malaysia (https://www.bnm.gov.my/-/expansion-local-currency-settlement-framework-bnm-bi)

[8] Juga dikenali sebagai Peniaga Mata Wang Bersilang yang Dilantik (Appointed Cross-Currency Dealers, ACCD).

lazim yang dibangkitkan oleh kebanyakan syarikat ialah kesukaran meyakinkan pelanggan untuk membuat penyelesaian dalam mata wang tempatan, khususnya apabila langkah ini memerlukan syarikat menyusun semula proses dan sistem mereka.

Kemajuan dalam teknologi kewangan juga mampu membantu menggalakkan penggunaan mata wang tempatan dalam rantau ini, terutamanya bagi pengguna. Perkembangan yang ketara dalam bidang ini ialah jalinan pembayaran rentas sempadan[9] seperti yang diwujudkan dengan Indonesia, Singapura dan Thailand untuk pembayaran QR serta pemindahan dana antara individu (person-to-person, P2P) dengan Singapura. Inisiatif ini bukan sahaja menggalakkan kecekapan dari segi pembayaran rentas sempadan yang lebih cepat, murah dan lancar, bahkan menggalakkan peningkatan penggunaan mata wang tempatan.

Untuk langkah selanjutnya, BNM dan Kerajaan akan terus menggalakkan penggunaan mata wang tempatan untuk perdagangan dan pelaburan. Keutamaan yang diberikan akan termasuk memperluas penyelesaian mata wang tempatan dan jalinan pembayaran rentas sempadan dengan negara-negara lain seiring dengan usaha untuk menggiatkan lagi galakan dalam meningkatkan kesedaran peserta pasaran mengenai inisiatif ini. Kesemua usaha ini akan menyediakan saluran alternatif bagi syarikat dan pelabur untuk menguruskan dedahan mereka terhadap pergerakan kadar pertukaran dengan lebih baik, mengurangkan kebergantungan yang berlebihan pada dolar AS, dan akhirnya, mengukuhkan daya tahan kewangan rantau ini terhadap kejutan luaran.

[9] Untuk maklumat lanjut, sila rujuk bab "Menggalakkan Perkhidmatan Pembayaran dan Pengiriman Wang yang Selamat dan Cekap".